

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Голова Вченої ради

 Володимир МЕЛЬНИК

Протокол № 45/3
від 29 вересня 2023 р.

Освітньо-професійна програма в
оновленій редакції вводиться в дію
з 01.09.2023 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Географія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальність № 106

Географія

галузь знань № 10

Природничі науки

Львів - 2023

**Група забезпечення ОПП Географія
у складі:**

1. **Гудзеляк І. І.** – (гарант освітньої програми) кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри економічної і соціальної географії;
2. **Лабінська Г. М.** кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України;
3. **Ровенчак І. І.** – доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної і соціальної географії;
4. **Брусак В. П.** – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геоморфології та палеогеографії;
5. **Круглов І. С.** – доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри геоекології і фізичної географії;
6. **Рожко І. М.** – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи

Гарант освітньо-професійної програми доц. Гудзеляк І.І.

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада географічного факультету
Протокол № 1 від 16 червня 2023 року

Декан географічного факультету доц. Біланюк В.І.

Розроблено робочою групою:

1. **Гудзеляк І. І.** – (гарант освітньої програми) кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри економічної і соціальної географії;
2. **Лабінська Г. М.** кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України;
3. **Ровенчак І. І.** – доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної і соціальної географії;
4. **Брусак В. П.** – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геоморфології та палеогеографії;
5. **Круглов І. С.** – доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри геоекології і фізичної географії;
6. **Рожко І. М.** – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи
7. **Сосса Р.І.** – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри картографії та геопросторового моделювання, Інститут геодезії Національний університет «Львівська політехніка», директор видавництва «Українська картографічна група».
8. **Остроушко М.В.** – магістр 1 курсу спеціальності 106 Географія.

Рецензії-відгуки на освітньо-професійну програму зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Гречаник Р.М.**, директор департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації;
2. **Сосса Р.І.** – доктор географічних наук, директор ТОВ «Українська картографічна група»;
3. **Стефурак Ю.П.**, канд. біол. наук, с.н.с., директор Національного природного парку «Гуцульщина»;
4. **Пасайлюк М.В.**, канд. біол. наук, заступник директора з наукової роботи Національного природного парку «Гуцульщина»;
5. **Копер Н.Є.**, канд. геогр. наук, начальник відділу рекреації Національного природного парку «Гуцульщина»;
6. **Погрібний О.О.**, канд. с.-г. наук, начальник наукового відділу Національного природного парку «Гуцульщина»;
7. **Гостюк З.В.**, канд. геогр. наук, мол. наук. співробітник Національного природного парку «Гуцульщина»
8. **Кінаш К.**, провідний спеціаліст відділу захисту довкілля управління екології та природних ресурсів департаменту містобудування Львівської міської ради.

Гарант освітньої програми доц. І. І. Гудзеляк

ПОГОДЖЕНО:

Вчена рада географічного факультету
Протокол № 1 від 16 листопада 2023 року

Декан географічного факультету доц. В. І. Біланюк

**I. Профіль освітньо-професійної програми «Географія»
зі спеціальності 106 Географія**

1 – Загальна інформація

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Львівський національний університет імені Івана Франка, Географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр. Бакалавр географії.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Географія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, Термін навчання — 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості освіти Сертифікат № 1868 (в електронній формі) Рішення від 22.06.2021 протокол № 10 Термін дії сертифікату <u>до 01.07.2026</u> Голова національного агентства Квіт С.М.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень; FQ-ЕНЕА – перший цикл; EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність базової середньої освіти
Мова (и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років (до наступного планового оновлення, не перевищуючи періоду акредитації)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geography.lnu.edu.ua/academics/bachelor/geography

2 – Мета освітньої програми

Забезпечити підготовку фахівців за спеціальністю 106 Географія, сформувати загальні і професійні компетентності, необхідні для розуміння закономірностей розвитку і територіальної організації природно- та суспільно-географічних комплексів, процесів і явищ, навички практичної діяльності у сфері природничої та суспільної географії, здатність розв'язувати складні спеціалізовані прикладні проблеми просторового розвитку

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 106 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності: 106 Географія. Ключові слова: географія, географічна оболонка, природно-географічні комплекси, суспільно-географічні комплекси, геопросторова (територіальна) організація ландшафтної оболонки Землі
Особливості програми	Освітньо-професійна програма містить широкий спектр вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки з фізичної географії та геоєкології, геоморфології і палеогеографії, економічної і соціальної географії, охорони природи і збалансованого природокористування.

	Окремі заняття з професійно орієнтованих дисциплін проводяться на базі установ, які займаються прикладними дослідженнями і моніторингом підсистем географічної оболонки. Передбачає навчальні та виробничу практики
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники зможуть обіймати професії (згідно ДКП): 3340 – лаборант (географ) 3439 – асистент географа, асистент географа (політична географія), асистент географа (фізична географія) асистент географа-економіста, асистент фахівця з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки 3449 – інспектор з охорони природно-заповідного фонду 3491 – лаборант наукового підрозділу 3111 – асистент метеоролога, технік-гідролог, технік-метеоролог 1221.2 – майстер станції (природоохоронної). Випускники зможуть займатись іншими видами економічної діяльності (згідно КВЕД): 72.1 – Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук; 72.2– Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук
Подальше навчання	Можливість продовження навчання на другому магістерському рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричний принцип освітньої діяльності. Проблемно-орієнтоване навчання проводиться у формі навчальних занять: лекції, практичні, лабораторні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації; самостійної роботи; практичної підготовки; контрольних заходів
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. <i>Поточний контроль:</i> усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань. <i>Підсумковий контроль:</i> захист курсових робіт, практик; екзамену та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. <i>Державна атестація:</i> державний іспит, кваліфікаційна робота
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Знання та розуміння предметної сфери географії та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною українською мовою, подавати інформацію в усній або письмовій формі. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність до пошуку інформації з різних джерел, самостійного опрацювання та критичного аналізу. ЗК 8. Здатність працювати в командах, навички ефективної міжособистісної взаємодії. ЗК 9. Здатність працювати автономно. ЗК 10. Навички здійснення безпечної професійної діяльності з дотриманням норм здорового способу життя. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності демократичного громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина України. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, принципи доброчесності, досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області географії, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, розвиток суспільства, техніки і технологій.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність брати участь у плануванні, організації та виконанні наукових і науково-технічних проєктів. ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії розвитку географічної оболонки та її складу. ФК 3. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали, збирати, реєструвати та аналізувати дані за допомогою відповідних методів у польових і лабораторних умовах, інтегрувати польові та лабораторні дослідження з теорією географії. ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки Землі. ФК 5. Здатність застосовувати математичні і статистичні методи для вивчення суспільства та його підсистем. ФК 6. Здатність використовувати географічну термінологію, наукові теорії, парадигми, концепції у дослідженні геосистем різного просторового рівня. ФК 7. Здатність аналізувати склад і територіальну організацію природно-географічних комплексів на різних просторово-часових масштабах. ФК 8. Здатність аналізувати закономірності формування та геопросторову організацію суспільства та підсистем різного рівня.

	ФК 9. Здатність аналізувати геопросторову організацію природи, населення та економічної сфери України та країн світу. ФК 10. Здатність проводити еколого-географічні дослідження, геоекологічну експертизу, розробляти проекти охорони природи і збалансованого природокористування. ФК 11. Здатність розробляти рекомендації для оптимізації територіального розвитку, моделювати територіальний розвиток на локальному і регіональному рівнях. ФК 12. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі та реєструвати нові об'єкти і явища у географічній оболонці, виявляти їх властивості та притаманні їм процеси. ФК 13. Здатність картографувати природні та суспільні явища і процеси за допомогою технологічних і програмних засобів. ФК 14. Здатність до планування, організації та проведення досліджень, підготовки звітності і презентації результатів. ФК 15. Здатність працювати в колективах виконавців, у тім числі в міждисциплінарних проектах.

7 – Програмні результати навчання

	ПРН 1. Знати головні види географічної діяльності, їх поділ. ПРН 2. Знати парадигми, теорії, концепції географії, застосовувати їх у предметній сфері, пояснювати особливості організації географічного простору. ПРН 3. Знати, розуміти і використовувати на практиці базові поняття з географії, суміжних та світоглядних наук. ПРН 4. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер. ПРН 5. Використовувати польові та лабораторні методи для збору, опрацювання та аналізу інформації про природно- і суспільно-географічні об'єкти, процеси, явища. ПРН 6. Визначати головні характеристики, процеси, історію і будову ландшафтної оболонки та її складових на основі сучасної методології. ПРН 7. Аналізувати склад і будову природних систем на різних просторово-часових рівнях. ПРН 8. Пояснювати територіальну організацію суспільства, процеси соціально-економічного, культурного та політичного розвитку держав, регіонів, світу. ПРН 9. Проводити геоекологічну експертизу та розробляти проекти охорони природи і збалансованого природокористування. ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та пропонувати конкретні заходи для їх досягнення в Україні та регіонах. ПРН 11. Аналізувати та оцінювати потенціал території, у тім числі природний, демографічний, соціально-економічний, культурний. ПРН 12. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в географічних дослідженнях та практичній діяльності.

	ПРН 13. Картографувати природно- та суспільно-географічні об'єкти і процеси, проводити типологію, класифікацію, районування. ПРН 14. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, принципів академічної і професійної доброчесності, норм безпечної життєдіяльності та здорового способу життя. ПРН 15. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. ПРН 16. Володіти навиками усного та писемного мовлення державною та іноземною мовою з використанням фахової географічної термінології.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Викладання навчальних дисциплін забезпечують: 9 докторів географічних наук, 12 професорів (викладають 19,5% від загальної кількості лекційних годин); 59 кандидатів наук, доцентів.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчання проводиться у 8 спеціалізованих аудиторіях: - геоморфології (№ 43), - ландшафтознавства (№ 47), - палеогеографії плейстоцену (№ 49), - геодезії і картографії (№ 117), - геоморфологічної карти (№ 78), - корифеїв української географії (№ 69), - фізики ґрунтів (№ 30), - хімії ґрунтів і природних вод (№ 31). Навчання проводиться в комп'ютерних класах: аудиторії № 34, № 16, № 1в. Функціонують 6 навчальних лабораторій: - «Ландшафтного моніторингу», - «Атласного і тематичного картографування», - «Аналізу ґрунтів і природних вод», - «Геоінформаційних технологій і ландшафтного планування», - «Екологічної безпеки ландшафту», - «Геоінформаційного моделювання і картографування». <i>Проведення практик</i> відбувається на базі: - Дністровський географічний стаціонар (структурний підрозділ географічного факультету ЛНУ ім. І. Франка; смт. Єзупіль, Івано-Франківська обл.); - Розтоцький ландшафтно-геофізичний стаціонар (структурний підрозділ географічного факультету ЛНУ ім. І. Франка; смт. Брюховичі, Львівська обл.); - Чорногірський географічний стаціонар (структурний підрозділ географічного факультету ЛНУ ім. І. Франка; смт. Ворохта, Івано-Франківська обл.); - Шацький біолого-географічний стаціонар (структурний підрозділ географічного факультету ЛНУ ім. І. Франка; смт. Шацьк, Волинська обл.); - Регіональний ландшафтний парк «Знесіння» (м. Львів);

	- Природний заповідник «Горгани» (м. Надвірна, Івано-Франківська обл.)
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Викладання усіх навчальних дисциплін, написання курсових та кваліфікаційної робіт, проходження практик забезпечено підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою літературою авторства викладачів ЛНУ імені Івана Франка або інших провідних фахівців України у галузі географія. Використання спеціалізованих фондів Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка. Вільний доступ до мережі Internet
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Навчання на основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти України: Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна
Міжнародна кредитна мобільність	Навчання у рамках програми ЄС Еразмус+ та на основі двосторонніх договорів між Львівським національним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів: Ягеллонський університет (Польща); Люблінський університет ім. Марії Кюрі-Склодовської (Польща); Вроцлавський університет (Польща); Поморська академія (Польща); Тюбінгенський університет імені Карла Ебергарда (Німеччина); Версальський університет (Франція).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів за умови вивчення ними курсу української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їхня логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти навчальної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 2	Історія України	3	Залік
ОК 3	Фізичне виховання	3	Залік
ОК 4	Іноземна мова	12	Екзамен, залік
ОК 5	Філософія	3	Екзамен
ОК 6	Історія української культури	3	Залік
Всього		27 кредитів	
1.2. Цикл професійної та практичної підготовки			
ОК 7	Хімія сфер Землі	3	Залік
ОК 8	Вища математика	3	Залік
ОК 9	Основи фізичної географії	4	Екзамен
ОК 10	Основи суспільної географії	5	Екзамен
ОК 11	Фізика	3	Залік
ОК 12	Екологія	3	Екзамен
ОК 13	Основи геодезії з картографією	3	Екзамен
ОК 14	Основи геології	4	Екзамен
ОК 15	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	4	Екзамен
ОК 16	Інформаційні технології в географії	3	Залік
ОК 17	Безпека життєдіяльності та охорона праці	3	Залік
ОК 18	Біогеографія та геоботаніка	5	Екзамен
ОК 19	Метеорологія і кліматологія	5	Екзамен
ОК 20	Основи геоморфології	3	Екзамен
ОК 21	Загальна гідрологія	4	Екзамен
ОК 22	Ландшафтна екологія	4	Екзамен
ОК 23	Природнича географія України	3	Екзамен
ОК 24	Географія населення	4	Екзамен
ОК 25	Регіональна фізична географія	4	Екзамен
ОК 26	Суспільна географія макрорегіонів світу	4	Екзамен
ОК 27	Суспільна географія України	4	Екзамен
ОК 28	Практика навчальна ознайомча	6	Залік диф.
ОК 29	Практика навчальна комплексна	6	Залік диф.
ОК 30	Кваліфікаційна робота	6	
ОК 31	Атестаційний іспит	3	Екзамен
Всього		99 кредитів	
Освітня програма “Географія”			
ОК 32	Історія географічної науки з основами наукової комунікації	4	Екзамен
ОК 33	Раціональне природокористування	5	Екзамен
ОК 34	Геоматика	3	Залік

ОК 35	Природно-заповідна справа	3	Екзамен
ОК 36	Управління просторовим розвитком	4	Екзамен
ОК 37	Географічне країнознавство	4	Залік
ОК 38	Суспільно-природні адаптивні системи	4	Екзамен
ОК 39	Основи наукових досліджень	3	Залік
ОК 40	Геоінформаційне планування	3	Екзамен
ОК 41	Природокористування і сталий розвиток	3	Екзамен
ОК 42	Політична географія	3	Екзамен
ОК 43	Динамічна геоморфологія	3	Екзамен
ОК 44	Бакалаврський семінар	3	Залік
ОК 45	Виробнича практика	6	Залік диф.
ОК 46	Курсова робота	3	Курсова робота
Всього		54 кредити	
Всього обов'язкових компонент		180 кредитів	
Вибіркові компоненти ОПІ			
2.1. Дисципліни вільного вибору студента			
2.1.1. Цикл загальної підготовки			
ВБ 1	Дисципліна вільного вибору (3 семестр)	3	Залік
ВБ 2	Дисципліна вільного вибору (4 семестр)	3	Залік
ВБ 3	Дисципліна вільного вибору (5 семестр)	3	Залік
ВБ 4	Дисципліна вільного вибору (6 семестр)	3	Залік
Всього		12 кредитів	
2.1.2. Цикл професійної та практичної підготовки			
ВБ 5	Проблеми поводження з відходами	3	Залік
	Відновлювані джерела енергії		
ВБ 6	Антропогенна геоморфологія	4	Залік
	Палеоклімати		
ВБ 7	Соціальна географія	4	Залік
	Географія релігії		
ВБ 8	Географія населення України	5	Залік
	Географія Українських Карпат і Криму		
ВБ 9	Географічний моніторинг	4	Залік
	Созологія ландшафту		
Всього		20 кредитів	
2.1.3. Цикл професійної та практичної підготовки за блоками вибірових дисциплін			
<i>Блок вибірових дисциплін 1 «Фізична географія і геоєкологія»</i>			
ВБ 10.1	Основи стаціонарних досліджень	3	Залік
ВБ 11.1	Еволюція ландшафтів	4	Залік
ВБ 12.1	Методика комплексних фізико-географічних досліджень	4	Залік
ВБ 13.1	Кліматична адаптація міського ландшафту	9	Залік
ВБ 14.1	Геоєкологічна експертиза	8	Залік
Всього		28 кредитів	
<i>Блок вибірових дисциплін 2 «Геоморфологія і палеогеографія»</i>			
ВБ 10.2	Структурна і кліматична геоморфологія	3	Залік

ВБ 11. 2	Методи сучасних геоморфологічних досліджень	4	Залік
ВБ 12. 2	Методи палеогеографічних досліджень	4	Залік
ВБ 13. 2	Палеогеографія	5	Залік
ВБ 14. 2	Геоморфологічне і палеогеографічне картографування	4	Залік
ВБ 15. 2	Інженерна геоморфологія	4	Залік
ВБ 16. 2	Седиментологія і літофаціальний аналіз	4	Залік
Всього		28 кредитів	
<i>Блок вибірових дисциплін 3 «Охорона природи і збалансоване природокористування»</i>			
ВБ 10. 3	Методи геоекологічних досліджень	3	Залік
ВБ 11. 3	Охорона біорізноманіття	4	Залік
ВБ 12. 3	Охорона земельних і лісових ресурсів	4	Залік
ВБ 13. 3	Екологічний контроль	5	Залік
ВБ 14. 3	Метризація природного довкілля	4	Залік
ВБ 15. 3	Охорона водних ресурсів	4	Залік
ВБ 16. 3	Раціональне використання та охорона атмосферного повітря	4	Залік
Всього		28 кредитів	
Всього вибірових компонент		60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми проводиться у формі атестаційного іспиту з географії та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Здобувачі вищої освіти отримають документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавр із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр географії*.

4. Структурно-логічна схема ОПП

	Обов'язкові компоненти			Вибіркові компоненти			Практики і курсові роботи
	Цикл загальної підготовки	Цикл професійної і практичної підготовки		Цикл загальної підготовки	Цикл професійної та практичної підготовки	Цикл професійної та практичної підготовки за блоками вибірових дисциплін	
1 семестр	ОК 1 ОК 2 ОК 3 ОК 4	ОК 7 ОК 8	ОК 9 ОК 10 ОК 11				
2 семестр	ОК 3 ОК 4	ОК 12 ОК 13 ОК 14	ОК 15 ОК 16 ОК 32				ОК 28
3 семестр	ОК 4	ОК 17 ОК 18	ОК 19 ОК 20 ОК 33	ВБ 1	ВБ 5		
4 семестр	ОК 4	ОК 21 ОК 22	ОК 34 ОК 35	ВБ 2	ВБ 6		ОК 29
5 семестр		ОК 23 ОК 24 ОК 36		ВБ 3	ВБ 7	ВБ 10 (1-3) ВБ 11 (1-3) ВБ 12 (1-3)	
6 семестр	ОК 5	ОК 25 ОК 26	ОК 37 ОК 38	ВБ 4			ОК 45 ОК 46
7 семестр	ОК 6	ОК 27 ОК 39 ОК 40			ВБ 8	ВБ 13 (1-3) ВБ 14 (1-3)	
8 семестр		ОК 30 ОК 31 ОК 41	ОК 42 ОК 43 ОК 44		ВБ 9	ВБ 13.1 ВБ 14.1 ВБ 15 (2-3) ВБ 16 (2-3)	

	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK 45	OK 46	ББ 1	ББ 2	ББ 3	ББ 4	ББ 5	ББ 6	ББ 7	ББ 8	ББ 9
ЗК1		+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+					+
ЗК2	+	+		+	+		+	+	+	+	+		+	+	+					+	+	+	+	+
ЗК3					+			+					+	+	+	+	+	+	+					
ЗК4								+					+	+	+									
ЗК5			+		+			+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ЗК6								+					+	+	+									
ЗК7	+				+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8				+	+		+	+	+	+			+	+										
ЗК9								+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ЗК10		+						+						+										
ЗК11		+		+	+		+	+		+	+			+		+	+	+	+	+				
ЗК12	+	+			+			+		+	+			+	+	+	+	+	+	+				
ФК1				+	+		+	+	+	+				+	+									
ФК2	+	+		+	+		+	+	+	+		+	+	+	+							+		+
ФК3				+			+	+		+		+		+	+							+		+
ФК4			+					+				+	+	+	+									+
ФК5			+					+					+	+	+									
ФК6	+				+	+		+			+	+	+	+	+							+	+	+
ФК7					+							+	+	+	+							+	+	+
ФК8					+	+					+			+	+							+	+	+
ФК9					+	+					+		+	+	+							+	+	+
ФК10		+		+	+		+			+			+	+	+					+				+
ФК11		+		+	+		+			+				+	+									+
ФК12						+						+	+	+	+							+	+	+
ФК13			+										+	+	+									
ФК14					+			+	+				+	+	+									+
ФК15		+		+	+			+	+	+			+	+						+				+

	ББ 10.1	ББ 11.1	ББ 12.1	ББ.13.1	ББ 14.1	ББ 10.2	ББ 11.2	ББ 12.2	ББ.13.2	ББ 14.2	ББ 15.2	ББ 16.2	ББ 10.3	ББ 11.3	ББ 12.3	ББ.13.3	ББ 14.3	ББ 15.3	ББ 16.3
ЗК1	+				+		+	+		+			+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+		+				+	+					+	+	+	+		+	+
ЗК3										+									
ЗК4																			
ЗК5			+	+															
ЗК6	+		+										+				+		
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		
ЗК8	+		+											+	+			+	+
ЗК9	+		+																
ЗК10	+		+													+			
ЗК11														+	+	+		+	+
ЗК12	+															+			
ФК1	+		+				+	+					+	+	+	+		+	+
ФК2	+	+	+		+									+	+	+	+	+	+
ФК3	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		
ФК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		
ФК5																			
ФК6		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ФК7	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+						
ФК8																			
ФК9																			
ФК10					+								+	+	+	+	+	+	+
ФК11				+															
ФК12		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+			
ФК13			+	+						+									
ФК14	+		+				+	+					+						
ФК15	+		+											+	+			+	+

1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31
ПРН 1									+	+		+	+															+	+	+	+
ПРН 2					+				+	+				+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+		+	+	+	+		+	+			+				+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4							+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+			+		+	+	+	+	+	+
ПРН 5													+		+			+	+	+		+		+				+	+	+	+
ПРН 6									+					+	+		+	+	+	+	+	+						+	+	+	+
ПРН 7									+					+	+		+	+	+	+	+	+	+		+					+	+
ПРН 8		+								+														+		+	+			+	+
ПРН 9												+																		+	+
ПРН 10										+		+										+	+				+			+	+
ПРН 11									+	+												+	+	+	+	+	+			+	+
ПРН 12													+									+							+	+	+
ПРН 13									+	+			+		+		+								+	+	+			+	+
ПРН 14			+														+					+					+	+	+	+	+
ПРН 15													+									+						+	+	+	+
ПРН 16	+			+									+									+						+	+	+	+

	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45	ОК 46	ББ 1	ББ 2	ББ 3	ББ 4	ББ 5	ББ 6	ББ 7	ББ 8	ББ 9	
ПРН 1		+		+	+			+		+			+	+	+					+					
ПРН 2	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+		+	+		
ПРН 3	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+			+			
ПРН 4	+		+	+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	
ПРН 5				+				+	+	+			+	+	+									+	
ПРН 6				+		+	+			+		+	+	+	+						+			+	
ПРН 7							+					+	+	+	+						+		+	+	
ПРН 8						+	+				+		+	+	+							+	+		
ПРН 9		+		+			+			+			+	+	+					+					
ПРН 10		+		+	+		+		+	+			+	+	+					+					
ПРН 11		+		+	+	+				+	+		+	+	+							+	+	+	
ПРН 12		+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+					+				+	
ПРН 13			+		+			+	+				+	+	+									+	
ПРН 14					+			+	+				+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 15					+			+	+				+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 16					+			+	+				+	+	+	+	+	+	+						

